

STORTINGET

Lovanmerkning 2

(2024–2025)

(Andre gangs behandling av lovvedtak)

Lovvedtak 46 (2024–2025), jf. Innst. 199 L (2024–2025) og Prop. 11 L (2024–2025)

Stortinget behandlet 10. juni 2025:

Lov om endringer i sivilbeskyttelsesloven (sivil arbeidskraftberedskap)

Stortinget besluttet:
Lovvedtaket bifalles ikke.

Anmerkning:
Under I antas følgende:

Ny § 28 a skal lyde:
§ 28 a *Når fullmaktsbestemmelsene i dette kapittelet gjelder*

Når riket er i krig, krig truer eller rikets selvstendighet er i fare, kan Kongen i statsråd beslutte at §§ 28 c til 28 f får anvendelse for å understøtte forsvaret av landet, beskytte sivilbefolkningen eller ivareta samfunnets grunnleggende funksjonalitet.

Ny § 28 b skal lyde:
§ 28 b *Grunnleggende krav til vedtak om sivil arbeidskraftberedskap*

Forskrifter etter §§ 28 c til 28 f skal være nødvendige for å oppnå formål angitt i § 28 a, og de skal være forholdsmessige. De skal blant annet begrenses til de virksomhetene, bransjene, etatene og områdene der det trengs. Forskriftene skal meddeles Stortinget snarest mulig etter at de er vedtatt og kan tidligst tre i kraft 48 timer etter meddelelse, med mindre det er fare ved opphold. Forskriftene kan bare gjelde for inntil tre måneder om gangen.

Nødvendighets- og forholdsmessighetskravet gjelder tilsvarende for enkeltvedtak fattet med hjemmel i forskrifter som nevnt i første ledd. Plikter som pålegges i enkeltvedtakene, faller bort når forskriften slutter å gjelde, med mindre noe annet er fastsatt i forskriften.

Forskrifter etter §§ 28 c til 28 f skal forelegges partene i arbeidslivet for uttalelse før de vedtas, med mindre det er åpenbart unødvendig eller vil medføre en uforsvarlig forsinkelse.

Ny § 28 c skal lyde:
§ 28 c *Regulering av adgangen til å etablere og avslutte arbeids- og tjenesteforhold*

Kongen kan gi forskrift om adgangen til å etablere og avslutte arbeids- og tjenesteforhold, blant annet krav om tillatelse fra offentlige myndigheter. Gjeldende lover eller privat regulering av betydning for etablering og avslutning av arbeids- og tjenesteforhold, kan fravikes i den utstrekning det er påkrevd for gjennomføring av tiltak etter første punktum.

Ny § 28 e skal lyde:

§ 28 e Pålegg om arbeidsplikt

Kongen kan gi forskrift om at myndige personer mellom 18 og 72 år pålegges å fortsette i eller etablere et arbeidsforhold (arbeidsplikt). Arbeidsplikt kan bare pålegges norske statsborgere og andre som har tilknytning til Norge. Stortingsrepresentanter og embetsdommere kan ikke pålegges arbeidsplikt. Det samme gjelder personer som er eller har vært statsborgere av et land Norge er i krig med.

Forskriften skal inneholde nødvendige fritak fra og begrensninger i arbeidsplikten, herunder for gravide, personer med særlige omsorgsoppgaver og personer med nedsatt arbeidsevne som følge av egen helsesituasjon. Det samme gjelder nødvendige fritak og begrensninger som følge av annen lovpålagt tjenesteplikt. Forskriften kan inneholde bestemmelser om arbeidsplikten nærmere innhold og virkninger, blant annet om forholdet til ordinær arbeidsgiver og stilling. Gjeldende lover og privat regulering som er til hinder for den konkrete reguleringen av arbeidsplikten, kan fravikes i den utstrekning det er påkrevd.

Personer som pålegges arbeidsplikt, skal så langt som mulig ha minst like gode vilkår som personer i ordinære arbeidsforhold i sammenlignbar stilling. Arbeidsplikten kan ikke omfatte oppgaver som etter folkeretten anses som direkte deltakelse i fiendtligheter.

Kongen i statsråd kan bestemme at arbeidsplikt etter denne paragrafen går foran annen lovpålagt tjenesteplikt, med unntak av tjenesteplikt etter forsvarsloven.

Ny § 28 g skal lyde:

§ 28 g Forhåndsutpeking, øvelser og registrering

For å forberede pålegg om arbeidsplikt etter § 28 e kan Kongen gi forskrift om at personer på forhånd kan pekes ut til arbeidsplikt i stillinger som vil inngå i det sivile kriseledelsesapparatet, eller i andre stillinger som vil være av betydning for ivaretagelse av formålene nevnt i § 28 a.

Forhåndsutpekte personer kan pålegges å delta på kortvarige kurs og øvelser. Forhåndsutpekte personer som vil inngå i det sivile kriseledelsesapparatet, kan pålegges å delta på kurs og øvelser av lengre varighet.

For å gjennomføre forhåndsutpekingen, tilrettelegge for arbeidsplikt eller gjennomføre øvelser kan personer pålegges å melde seg til registrering ved personlig fremmøte, og ved behov å gjennomføre nødvendige prøver og undersøkelser, herunder helseundersøkelser.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføringen av forberedelser etter denne paragrafen, blant annet om hvem som kan forhåndsutpeke, om saksbehandlingen, om føring av oversikter over tilgjengelig arbeidskraft og forhåndsutpekt personell og om gjennomføring av øvelser og godtgjøring. I forskriften kan forhåndsutpekte personer pålegges begrensede plikter for å ivareta rollen som forhåndsutpekt, blant annet å møte opp på et bestemt sted ved krigsutbrudd.

Forskrifter etter denne paragrafen skal forelegges partene i arbeidslivet etter reglene i forvaltningsloven § 37 annet til fjerde ledd.

Ny § 28 h skal lyde:

§ 28 h Opplysningsplikt

Enkeltpersoner, virksomheter og offentlige organer plikter uten hinder av taushetsplikt å gi opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av vedtak etter dette kapittelet. Dette gjelder ikke opplysninger som nevnt i straffeprosessloven § 119 første ledd og tvisteloven § 22-5 første ledd.

Masud Gharahkhani

president

